

โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ลำดับที่ 198

แม่มดในสเปน:

ผู้หญิง เวทมนตร์
และวาทกรรมสังคม
ชายเป็นใหญ่

ภาสุรี ลือสกุล

pb*

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ . ๖167/5269

๑/๒5894x

1 ๒๒6958๕

โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลำดับที่ 198

แม่มดในสเปน:

ผู้หญิง เวทมนตร์ และวาทกรรมสังคมชายเป็นใหญ่

ภาสุรี ลีอสกุล

โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

บทที่ 1 แม่ด: เรื่องจริงอิงวรรณกรรม	1
บทที่ 2 แม่ดในยุโรป: ตำนาน เรื่องเล่า ศาสดา	
และวาทกรรมสังคมชายเป็นใหญ่	9
2.1 ผู้หญิงและอำนาจเหนือธรรมชาติ	10
2.2 แม่ด: ความเชื่อท้องถิ่นสู่การตีความใหม่ของศาสนจักร	15
2.3 เรือนกายและความเชื่อ: ร่างปีศาจหรือปราชญ์หญิง	25
2.4 วาทกรรมการ “สร้าง” แม่ด: ความจริงหรือจินตนาการ	28
2.5 การวิพากษ์การล่าแม่ด: ประวัติศาสตร์ เพศสภาพและคติชน	35
บทที่ 3 แม่ดในสเปน: “หญิงร้าย” ใน “ความเป็นอื่น”	43
3.1 แม่ด ในไสยศาสตร์ และศาสนา	44
3.2 แม่ดทางตอนเหนือของสเปน: แคว้นกาตาลุญญา อารากอน นาบาร์ราและบาสก์	56
3.3 การล่าแม่ดที่ซูการ์รามูร์ตี	80
3.4 บทเพลงชาลาซาร์: ผู้พิพากษาศาสดา และทนายของแม่ด	90
3.5 ตำนาน เรื่องเล่า วรรณกรรมและวาทกรรมการ “สร้าง” แม่ดในสเปน	93
บทที่ 4 แม่ดในนวนิยายสเปนร่วมสมัย: “พื้นที่” และ “เสียง” ของ “หญิงร้าย”	111
4.1 ภาพแม่ด: ภาพหลวง-ภาพจินตนาการ	120
4.1.1 เรื่องเล่าแม่ดและการสร้างมโนทัศน์แห่งความหวาดกลัว	121
4.1.2 แม่ด: อำนาจเหนือธรรมชาติหรือความวิกลจริต	124
4.1.3 ผู้หญิงบาป-แพะรับบาป	127

4.2 ศาสตร์แห่งมนตรา: โลกแห่งความเป็นจริง-โลกแห่งเวทมนตร์	130
4.2.1 บาทหลวงชาลาซาร์และโลกแห่งความเป็นจริง	133
4.2.2 มาโยและโลกแห่งเวทมนตร์	136
4.2.3 เส้นทางคู่ขนานของโลกแห่งความเป็นจริง และโลกแห่งเวทมนตร์	139
4.2.4 “เสียง” ของเหยื่อและพยานคดีแม่มด	144
4.3 คินร่างคินรัก: เอกสารประวัติศาสตร์-การระลึกชาติ	147
4.3.1 เอกสารประวัติศาสตร์: เรื่องราวที่ถูกปิดบัง-เรื่องราว ที่ถูกลืมเลือน	155
4.3.2 การระลึกชาติ: ประวัติศาสตร์และความทรงจำ	159
4.3.3 แม่มดและ “เสียง” เปรียกหาความยุติธรรม จากลานประหาร	161
บทที่ 5 สรุป	171
บรรณานุกรม	181
ดัชนี	187
ประวัติผู้เขียน	193